

4.7.2 AZ zet Alkmaar op de kaart

Een échte stad heeft ook een eigen voetbalclub. AZ is dé voetbalclub waar veel Alkmaarders trots op zijn, en terecht, want de club bestaat in 2004 vijftig jaar, speelde de eerste betaalde wedstrijd van Nederland en is één van de weinige clubs die zichzelf landskampioen mag noemen. Een heugelijk jaar voor het Nederlands voetbal én voor AZ is 1954, in dit jaar wordt Alkmaar '54 opgericht en wordt in Nederland de eerste wedstrijd in het betaald voetbal gespeeld tussen Alkmaar '54 en Venlo. Omdat Alkmaar '54 en FC Zaanstreek samen vertrouwen hebben in een goede gezamenlijke toekomst, fuseren de beide profclubs en zullen voortaan verder gaan onder de naam AZ'67, de club die prompt de eredivisie bereikt.

Van essentieel belang voor AZ '67 is de droom die de twee broers, Klaas en Cees Molenaar, hebben in 1972. Het Wastora-tweetal is rijk geworden van de handel in wasmachines en ze hebben besloten dat hun club kampioen zal worden. Het plan wordt in eerste instantie beschouwd als ridicul, toch wordt het idee later een succesverhaal. Zo worden de Molenaars

verantwoordelijk voor het beleid van de club en kopen ze spelers aan.

Sterren als de Deen Kristen Nygaard (1972) en de Friese topscorer Kees Kist (1972) komen als eersten, en zullen een onafscheidelijk duo gaan vormen. Ook Ronald Spelbos (1974), Hugo Hovenkamp (1975), Peter Arntz (1976), John Metzgod (1976) volgen al snel. Alkmaar Zaanstreek eindigt in seizoen '75/'76 als vijfde en weet het tweede lustrum in 1977 af te sluiten als derde. AZ had zich aan de top genesteld en nu werd het tijd voor de definitieve sprong. AZ'67 finishte in 1978 opnieuw als derde en veroverde zelfs de KNVB-beker, het eerste tastbare succes van de lange mars naar boven. Het is het jaar van het WK in Argentinië en de UEFA Cupwinst van PSV. In datzelfde jaar moesten drie trainers, Cor van der Hart, Jan Notermans en Hans Kraay, de bank verlaten. Kraay blijft wel manager, maar George Kessler, of 'Sir George' zoals hij in de volksmond wordt genoemd, gaat het AZ-team trainen. Hij heeft als doel het kampioenschap of de beker te winnen. Toch verloopt het eerste seizoen teleurstellend. Hij wordt ook niet populairder als hij Willem van Hanegem

wegstuurt. Kessler's positie wankelt, toch blijven de Molenaars vertrouwen in hem hebben, en Kessler blijft aan. Het tweede seizoen verloopt beter, maar nog niet perfect: AZ'67 wordt tweede, Ajax wordt met drie punten verschil kampioen in '79/'80.

Maar in het volgende seizoen wordt een alles winnend '4-4-2-systeem' gevonden met Nygaard als spelverdeler. De teams Gijon en FC Porto worden ingemaakt. Links speelt Jonker, het rechter deel wordt bemand door Arntz. Nygaard en Peters leiden de aanval. Alleen Kist zit wat vaker op de bank dan hem lief is. 'Chirurgenvoetbal' noemden de critici het voetbal van AZ. Feit is dat de tegenstanders telkens vertwijfeld achter de bal aanjagen, die dat seizoen maar liefst 101 keer in het nylon van de tegenstander terecht komt. Alleen van Ajax wordt verloren, met 1-0, maar AZ ligt er niet wakker van. De ongekende strafexpeditie eindigt pas op 3 mei in 'De Kuip' waar Feyenoord met 5-1 door Alkmaar wordt ingemaakt. Hiermee wordt AZ'67 kampioen in 1981. Mede door het kampioenschap bestaat het Oranjeteam in die tijd uit zeven Alkmaarders. Tegenover deze enorme

vreugde staat de dood van oprichter Cees Molenaar, hij maakt de hulding niet meer mee.

In 1986 neemt Klaas Molenaar afscheid van 'zijn' club. In een interview vertelt hij, dat hij huilde bij de rijtoer door de Zaanstreek in 1981, waar 60.000 mensen de club kwamen toejuichen. Daarna gaat het slechter met AZ. Het 'chirurgenvoetbal' wordt als reden genoemd en het stadion in 'De Hout' blijft leeg. (AZ daalt af naar eerste divisie.) In 1996 meldt zich een nieuwe financier: zakenman Dirk Scheringa. Een structurele plaats in de subtop van Nederland, met uitzicht op Europees voetbal, wordt de nieuwe doelstelling. Langzaam gaat het weer beter met de club, die in 1998 wordt getraind door Willem van Hanegem. Onder zijn leiding gaat AZ weer op het hoogste niveau spelen, AZ behoort weer tot de eredivisie.

Als in 2002 de nieuwe directeur voetbalzaken en oud-voetbalprof Martin van Geel en trainer-coach Co Adriaanse samen voor Alkmaar een team gaan vormen, is er een duidelijke ommekeer in het beleid van AZ zichtbaar. Adriaanse volgt in november 2002 de ontslagen trainer Henk van Stee op en daarmee gaat het roer definitief om. AZ eindigt uiteindelijk als tiende dat seizoen, maar het collectief heeft een grote stap voorwaarts gemaakt. De club speelt opportunistisch en aanvallend voetbal. Met vier spitsen en dat zie je nog maar zelden in voetballend Nederland.

In het hierop volgende seizoen wordt AZ vijfde, een uitstekende prestatie. Op 25 april 2004 is het zover. AZ verslaat met een ongekende zevenklapper RKC Waalwijk en stelt door de 7-0 overwinning voor het eerst sinds twee en twintig jaar Europees voetbal veilig. Alkmaar staat op zijn kop en ondanks het 2-4 verlies van PSV op de laatste speeldag van de competitie, wordt AZ op grootste wijze op 16 mei op het Canadaplein gehuldigd. Dankzij de successen

die Adriaanse met AZ behaalt, telt het team ondertussen een aantal internationals. Denny Landzaat - speelt sinds half 2004 bij AZ - is weer terug in Oranje en Jan Kromkamp mocht in het Nederlands elftal zijn debuut maken. Kenneth Perez is Deens international en was de enige AZ'er, die tijdens het EK van 2004 in Portugal in actie kwam.

Twee AZ-namen mogen volgens insiders in dit verhaal niet ontbreken. Michael Buskermolen en José Fortes Rodriguez. José is de enige echte Alkmaarder van het stel en speelt dan ook al zijn hele leven bij AZ. Hij is een echte knokker. Keihard in duels, maar onschendbaar bij de Alkmaarse supporters. Hij heeft altijd een mening en steekt die nooit onder stoelen of banken. Maar als er iemand is die de metamorfose van AZ van provincieclubje tot eredivisietopper van dichtbij heeft meegemaakt, dan is het Michael Buskermolen. Hij was hij er al bij in 1990 toen AZ nog in de eerste divisie speelde. Op 14 september 2003 ontving Michael Buskermolen uit handen van AZ-voorzitter Dirk Scheringa een Carrière-Award. Een gouden schoen voor vierhonderd wedstrijden betaald voetbal en AZ. AZ heeft de aansluiting bij de Nederlandse top hervonden. De afloop van het Europese avontuur van 2004-2005 zal aantonen of de Alkmaarse victorie verder reikt dan de landsgrenzen.

Kooimeerplaza

Hoelang De Hout - het 'openluchtmuseum' zegen de AZ-medewerkers - nog de thuishaven van AZ zal zijn, is de vraag. De verwachting is dat met ingang van het seizoen 2006/ 2007 het stadion 'Kooimeerplaza' bespeeld kan gaan worden. AZ en de moderne voetbaltempel zullen het nieuwe visitekaartje van Alkmaar worden. Er liggen twee plannen, een aangeklede én een uitgekledede variant: óf er komt een stadion met winkels, het plan dat veel kritiek opleverde, vooral omdat ondernemers van Overstad bang

zijn voor concurrentie, óf de club kiest voor het tweede plan. Als het plan één wordt dan zal er bij het stadion ruimte komen voor twintigduizend vierkante meter grootschalige detailhandel. Verder is er de wens om veertigduizend vierkante meter in te ruimen voor commerciële voorzieningen op het gebied van sport, vrije tijd en medische voorzieningen. Het idee is dat er een sportschool, een casino, bowlingbanen, bioscoopzalen en/ of een speelparadijs voor kinderen zullen komen. Verder is het uitgangspunt dat Alkmaar in de toekomst beschikt over een complex dat goed bereikbaar is, en dat uitgerust zal zijn met uitstekende faciliteiten op het gebied van sport en recreatie. Het tweede plan wordt ook wel het 'uitgekledede plan' genoemd, omdat het dertien miljoen euro goedkoper zou zijn dan het andere. Er zijn dan ook geen winkels opgenomen in dit plan. Beide bouwplannen zijn goedgekeurd. Wel is het belangrijk dat als plan één een feit zal worden, de winkelpanden voorzien zullen worden van eigenaren. Volgens AZ is dit geen enkel probleem. Hoe het allemaal zal gaan lopen, is nog de vraag, maar AZ hoopt rond 2006/ 2007 haar intrek te nemen in het nieuwe onderkomen.

